

Bomaanslag op politieschool Mogadishu

■ Al-Shabaab claimt verantwoordelijkheid voor aanslag die zeker tien mensen doodde

Agents kijken naar een autowrak, vlak na de aanslag op het politiebureau.

FOTO AP

Jarige Mugabe (87) wordt gehaat maar is ook een stabiele factor

■ Veel onzekerheid Zimbabwe als president zou overlijden

Tim de Wit
Harare

Prostaatanker, schreef de Britse krant *The Daily Telegraph* onlangs. Uitgezaaid zelfs. De Zimbabwaanse president Robert Mugabe zou met spoed naar Maleisië zijn overgebracht voor een zware operatie. Maar nog voor iedereen durfde te filosoferen over zijn overlijden, keerde de president terug naar zijn geboorteland. De staatskrant *The Herald* publiceerde een grote foto op de voorpagina van een goedlachse Mugabe, bij aankomst op het vliegveld. „President maakt korte metten met geruchten over ziekte”, kopte de krant. Volgens de presidentiële woordvoering was Mugabe op vakantie geweest in Azië. „Hij is goed uitgerust.”

Hij is één van de langstzittende presidenten van Afrika; sinds 1980 is Mugabe de baas in Zimbabwe. Ondanks geruchten dat de gezondheid van de bejaarde Mugabe achterruit zou hollen, vierde hij gisteren met presidentieel bravoure zijn 87ste verjaardag.

Over de president praten gebeurt in Zimbabwe altijd op fluistertoon. Niemand noemt zijn naam in het openbaar, uit angst dat verkeerde mensen het horen. De littekens die het keiharde regime heeft achtergelaten, staan op ieders netvlies. En iedereen kan in het straatarme land wel wat willen bijverdienen voor de geheime dienst; een verrader is snel geboren. Over politiek praten is taboe.

Maar wat als Mugabe inderdaad komt te overlijden? Opvallend genoeg staan weinigen te juichen bij de gedachte aan de dood van de president. „Laat hem nog maar even leven”, zegt John, een taxichauffeur. Hij wil zijn achternaam niet geven. „Natuurlijk willen we allemaal van hem af, maar het is veel te onzeker wat we er dan voor terugkrijgen. Het is nu in elk geval even rustig op straat.” John verwijst naar de volslagen paniek die er in 2008 heerste in Zimbabwe.

„Ik ben bang dat we een hele onzekere periode tegemoet gaan, als de

Robert Mugabe

president overlijdt”, zegt politicoloog Eldred Masunungure. Hij ziet nu al hoe twee grote kampen in de ZANU-PF, de partij van Mugabe, zich van de bejaarde Mugabe achterruit zou hollen, vierde hij gisteren met presidentieel bravoure zijn 87ste verjaardag.

Er is ook een gematigder kamp, dat van de huidige vice-president Joice Mujuru en haar echtgenoot, oud-generaal Solomon Mujuru. De Mujuru's hebben een groot zakenimperium opgebouwd en iedereen gaat ervan uit dat zij prioriteit geven aan herstel van de economie. Beide kampen zijn sinds de onafhankelijkheidsstrijd in de jaren zeventig trouwe bondgenoten van Mugabe, maar zijn het grondig oneens over de toekomst van Zimbabwe.

Enig herstel na rampjaar 2008

2008 was een nachtmerrie voor Zimbabwe. Door de hyperinflatie van 230 miljoen procent was de Zimbabwaanse dollar niets waard. Supermarkten waren leeg, de economie ingestort. Daarnaast werden honderden aanhangers van oppositieleider Tsvangirai gearresteerd, gemarteld of vermoord in de aanloop naar de presidentsverkiezingen. Niemand was zijn leven veilig. Mugabe had de parlementsverkiezingen in 2008 verloren. Hij lanceerde een keiharde geweldscampagne om te zorgen dat hij de presi-

dentverkiezingen wel zou winnen. Tegenkandidaat Tsvangirai trok zich terug. Onder druk van Afrikaanse landen, kwam er een 'regering van nationale eenheid'. Daarin delen Mugabe en Tsvangirai de macht, al blijkt voortdurend dat de premier weinig invloed op de president kan uitoefenen. Er is wel meer stabiliteit. Twee jaar geleden werd de Amerikaanse dollar als officieel betaalmiddel ingevoerd. Daardoor is de hyperinflatie voorbij. Supermarkten importeren weer, de lege schappen behoren tot het verleden.

Van onze redactie buitenland

Door een aanslag met een bomauto zijn gisterochtend minstens tien mensen omgekomen nabij een politieschool in de Somalische hoofdstad Mogadishu. „We zagen dat een auto snel naar ons toereed en toen ontplofte. Het was hier vol vlammen en rook”, vertelde politiemann Hassan Ali.

De meeste van de dodelijke slachtoffers waren politieagenten. De politiemann vermoedde dat minstens 25 mensen in omliggende woningen gewond zijn geraakt door rondvliegende scherven.

De radicaal islamitische rebellen van Al-Shabaab hebben de aanslag opgeëist. De door het westen gesteunde Somalische overheidsregering, die de aanslag een 'laffe daad' noemde, kampt met veel geweld van het aan terreurnetwerk Al-Kaïda verwante Al-Shabaab. Deze strijders hebben de macht van de zwakke

overheidsregering in grote delen van het stuurloze Zuid- en Centraal-Somalië overgenomen. Op deze plekken voerden zij een keihard regime in. Ongehoorzame burgers worden geregeld veroordeeld tot stenigen of het afhakken van ledematen. Al-Shabaab wil in het gematigd soennitische Somalië een op de sharia gebaseerde staat stichten.

De aanslag van Al-Shabaab zou ook gericht zijn op de troepen van Amisom, de vredesmissie van de Afrikaanse Unie in Somalië. De aangevalen politieschool ligt maar 500 meter van de haven van Mogadishu, die onder controle staat van Amisom. Vlak voor de aanslag zou Amisom nieuwe operaties hebben aangekondigd tegen Al-Shabaab en andere rebellen. Al-Shabaab wil de strijdkrachten weghebben uit Somalië.

De rebellen maakten juli vorig jaar 76 dodelijke slachtoffers bij een dubbele bomaanslag in de Oegandese hoofdstad Kampala.

advertentie

QUEST GEEFT JOU

\$10.000

VOOR LAS VEGAS

WAAR ZET JIJ OP IN?

Kijk voor de actievoorwaarden op www.quest.nl/toeval

Vorig jaar stemden IJslanders tegen terugbetaling van de Icesave-miljarden aan Groot-Brittannië en Nederland. De betalingsvoorwaarden zijn flink versoepeld. Er komt weer een referendum. Zegt IJsland nu 'ja'?

Deprimerende vraag, moeilijke keuze

FOTO'S WWW.PAULUW.NU

Nee. Het is niet mijn schuld

Karl Rögnvaldsson (55). Parkwachter, alleenstaand, woont in Gardabaar.

„Dit keer is de overeenkomst beter, maar toch stem ik 'nee', net als vorig jaar. Het is een principezaak. Nederlanders kunnen vorderingen doen bij Landsbanki of de verantwoordelijke mensen in de gevangenis gooien in Nederland. Maar ik en alle andere heel gewone IJslanders hebben er niets mee te maken. Ik had vóór de financiële crisis zelfs nog nooit van Icesave gehoord.”

Als wij via het referendum de afspraak afkeuren, betekent dit dat Nederland en Engeland vorderingen kunnen indienen bij de bank. Zijn ze daar niet tevreden mee, dan kunnen ze naar de rechter stappen. Volgens mij is de kans groot dat de rechter besluit dat wij, de belastingbe-

talers, deze schuld niet hoeven terug te betalen. Persoonlijk zou ik graag zien dat het tot zo'n gerechtelijke confrontatie komt. Want hoe meer verzet we tonen als volk, hoe meer respect we krijgen. We moeten laten zien dat we niet gecommandeerd willen worden. En dan bedoel ik niet de regering, maar het IJslandse volk.

Onder de oppervlakte huist een kokende frustratie. Ik heb gelukkig geen kinderen, maar veel gezinnen zitten in de problemen. De geldmensen die miljarden hebben vergokt, kopen nu gewoon onroerend goed op van gezinnen die hun huis zijn uitgezet en bedrijven die failliet gaan.

De mensen die al deze elende op hun geweten hebben, profiteren nu van de situatie. En onze regering legt ze geen strobreed in de weg.”

EU wil gebruik van slachtafval in veevoer weer toestaan

Het moet weer mogelijk worden om diermeele als veevoer te gebruiken voor kippen en varkens. De Europese Commissie, het dagelijks bestuur van de Europese Unie, komt in de herfst met een voorstel.

Dat is gisteren in Brussel bekendgemaakt na een vergadering van de Europese ministers van landbouw. De commissie reageerde op een voorstel van EU-lidstaat Polen.

Het gebruik van dierlijk veevoer is sinds eind jaren negentig verboden wegens de gekkekoenieziekte BSE. De ziekte kon zich voor die tijd verspreiden doordat koeien diermeele te eten kregen. Vlees van een BSE-koe kan bij mensen de dodelijke ziekte Creutzfeldt-Jakob veroorzaken.

Polen, dat de tweede helft van 2011 voorzitter is van de Europese Unie, wil nu weer veevoer kunnen gebruiken dat gemaakt is van slachtafval van kippen en varkens. Slachtafval is

Twijfel. Het is zo deprimerend

Anita Sigrun Petrusdóttir (31). Getrouwd, 3 kinderen, verkoopt verzekeringen, woont in Egilstadir.

„Ik weet niet wat ik ga stemmen. Ik twijfel ontzettend omdat de experts elkaar tegenspreken. Iedereen heeft het erover: we moeten 'ja' stemmen, we moeten 'nee' stemmen. Als Nederland en Groot-Brittannië ons voor de rechter slepen, wordt dat een proces van jaren. Laat ze dat maar doen, zegt de ene expert. Nee, als we verliezen moeten we ook de proceskosten betalen, zegt de ander. Zodra ik het woord Icesave hoor, stop ik mijn oren dicht. Het is zo deprimerend.”

Natuurlijk moeten we een deel betalen. We zijn niet stom of te kinderachtig om dat toe te geven. We leven in een wereld die kleiner wordt en goede relaties met andere

landen zijn belangrijk. Maar ik vind dat ik als gewone burger niet verantwoordelijk ben voor de daden van een kleine groep mensen.” Petrusdóttir heeft nu twee bijbanen: in een solarium en in de cateringdienst van haar echtgenoot. „Alles is duurder geworden, zoals levensmiddelen en benzine. We moeten oppassen met wat we uitgeven.”

Het echtpaar woont nog in hun eigen huis, maar het is onzeker of ze het kunnen behouden. „We hebben net een bespreking gehad met de bank. Als we het huis verliezen, is daar weinig aan te doen. Veel van die snelle jongens die deze crisis hebben veroorzaakt, wonen nu in Luxemburg of Engeland. Zij hebben goed voor zichzelf gezorgd, terwijl ze ons hebben achtergelaten in de stront.”

Nee. Als moeder kan ik niet anders

Garín Danielsdóttir (35). Regisseur, vriendin, 2 kinderen, woont in Hafnir

„Ik hoorde dat er in de Nederlandse kranten koppen stonden met 'De tijd van onderhandelingen is voorbij'. Toen dacht ik, wat nu? Gaan jullie oorlog met ons voeren? Als het kon, zou ik het geld uit mijn eigen zak terugbetalen. Bij het vorige referendum stemde ik 'ja'. Dit keer lijkt het alsof ik uit twee personen besta. De ene persoon in mij wil 'ja' stemmen, want ik vind het vreselijk dat IJsland nu zo'n slechte reputatie heeft. Maar als moeder moet ik 'nee' stemmen. Ik kan mijn kinderen en kleinkinderen toch niet met een enorme schuld opzadelen? Het zijn waanzinnig grote bedragen en IJsland heeft maar 318.000 inwoners. Ik vind dat ook de Nederlandse en Britse

regering moeten bijdragen. Zij hadden beter moeten optellen. De regeling moet binnen afzienbare tijd aflopen, in plaats doorlopen tot ik 75 ben en grootmoeder.”

Het is gebeurd dat Nederlandse toeristen naar IJslanders hebben gespuugd op de luchthaven en mensen op straat uitscholden. Maar wij wisten toch niet dat jullie geld in die bank hadden? „Ik ben doodmoe van de hele situatie, het is zo deprimerend”, zucht Danielsdóttir, die zuinig leeft, goedkope visballen en spaghetti eet en de auto alleen gebruikt als het strikt noodzakelijk is. „Een volle tank kost 15.000 IJslandse kronen. Onze jongste wil naar zwemles, maar dat betekent acht ritjes extra per week en daar hebben we gewoon geen geld voor.”

Teksten: Petra Sjouwerman

Wethouder naar IJsland voor rechtszaak Icesave

Van onze redactie economie

Niet alleen particuliere spaarders, ook gemeenten en andere overheden gingen in 2008 het schip in omdat ze geld hadden geparkeerd bij Icesave. Dat geld is inzet van een rechtszaak die vandaag begint in Reykjavik. De rechter moet bepalen wie vooraan in de rij staat voor terugbetaling van dat geld na de boedelverkoop van moederbank Landsbanki. Wethouder Herbert Raat van Amstelveen is persoonlijk afgereisd naar IJsland om de rechtszaak bij te wonen. Hij hoopt zo de kans te vergroten dat zijn gemeente als 'preferente schuldeiser' wordt aangemerkt. Het gaat nog weken duren voor daarover duidelijkheid ontstaat. Amstelveen verloor 15 miljoen euro door het debacle, en moet nu bezuinigen. Ook Pijnacker-Nootdorp, Goes en de provincie Noord-Holland hadden er geld uitstaan.